

PK-YRITYS BAROMETRI: ITÄ-SUOMI

Kevät 2024

Aineisto

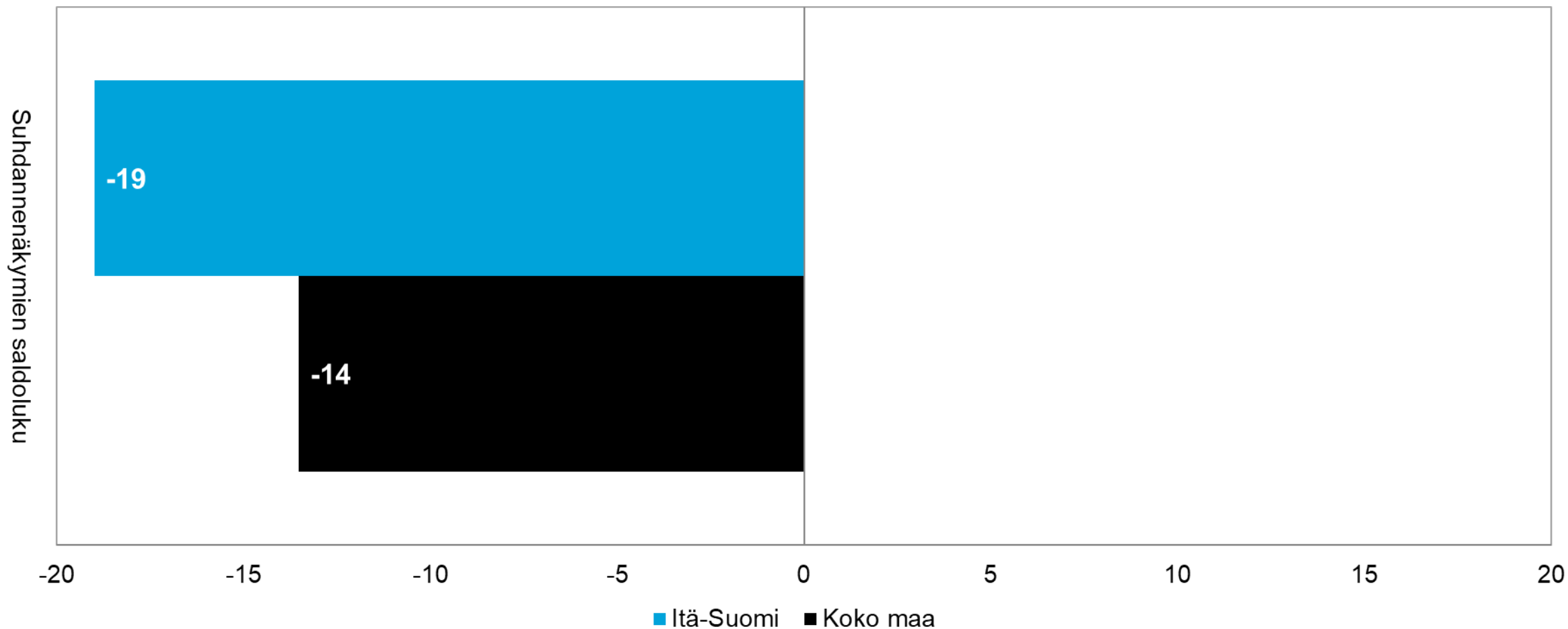
Aineisto */

		n=	%
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus	89	11
	Rakentaminen	101	12
	Kauppa	128	16
	Palvelut	492	61
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	570	70
	5–9 henkilöä	117	14
	10–19 henkilöä	68	8
	20–49 henkilöä	39	5
	50+ henkilöä	16	2
LIIKEVAIHTO	alle 0,2 miljoonaa euroa	362	45
	0,2–0,49 miljoonaa euroa	184	23
	0,5–0,99 miljoonaa euroa	93	12
	1,0–1,49 miljoonaa euroa	48	6
	1,5–1,99 miljoonaa euroa	29	4
	2,0–4,99 miljoonaa euroa	51	6
	5 miljoonaa euroa tai yli	41	5
ALUE	Etelä-Karjala	112	14
	Etelä-Savo	133	16
	Kainuu	60	7
	Kymenlaakso	125	15
	Pohjois-Karjala	166	20
	Pohjois-Savo	214	26
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	29	4
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	231	29
	Pyrkii säilyttämään asemansa	310	38
	Ei kasvutavoitteita	196	24
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	43	5
YHTEENSÄ		810	100

*/ Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kainuu, Kymenlaakso, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo

Suhdanteet

Suhdannenäkymät, saldoluku */

*/ Itä-Suomi: Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kainuu, Kymenlaakso, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo

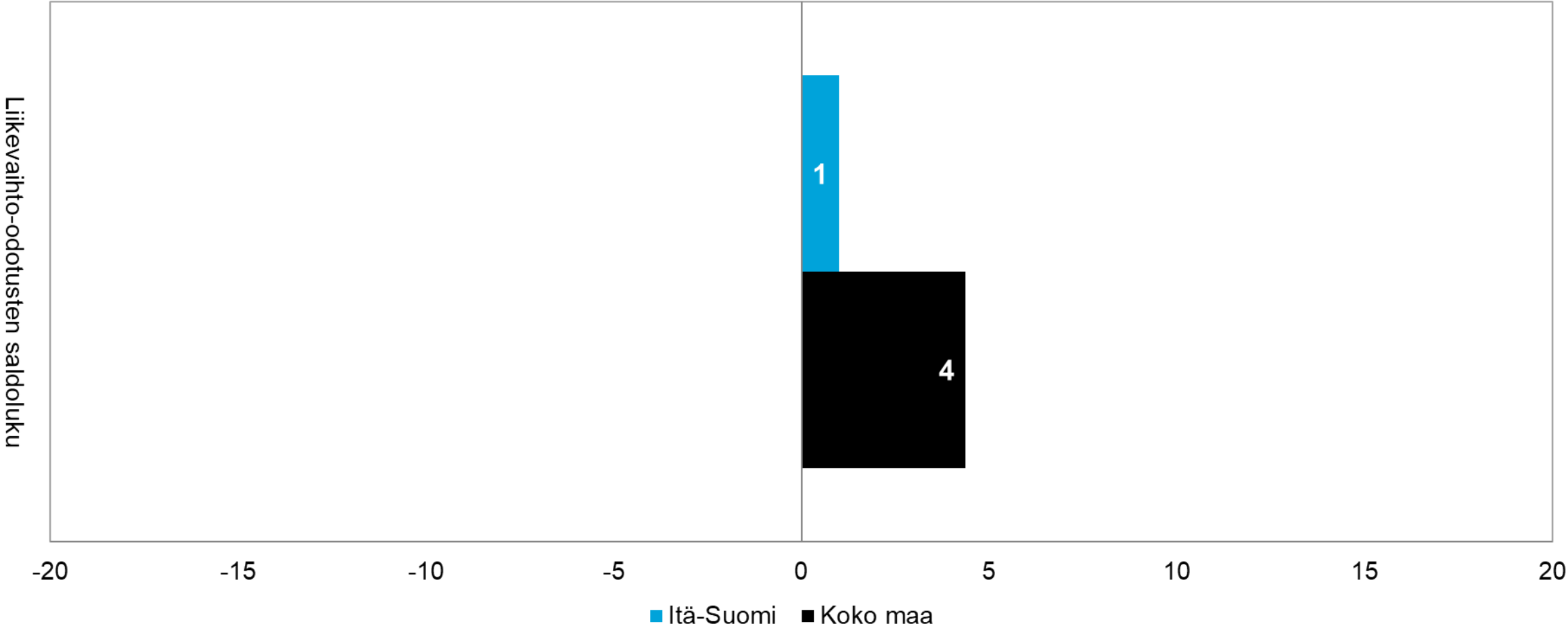
Suhdannenäkymät seuraavan 12 kuukauden aikana toimialoittain ja kasvuhakuisuuden mukaan

	Paranevat %	Pysyvät ennallaan %	Heikkenevät %	Saldoluku (koko maa)
Kaikki yritykset	15	50	34	-19 (-14)
Toimialoittain				
Teollisuus	19	34	47	-28 (-23)
Rakentaminen	8	45	48	-40 (-32)
Kauppa	16	45	40	-24 (-16)
Palvelut	16	56	28	-12 (-7)
Kasvuhakuisuuden mukaan				
Voimakkaasti kasvuhakuiset	48	38	14	34 (36)
Kasvuhakuiset	27	51	22	5 (7)
Asemansa säilyttäjät	11	49	40	-29 (-23)
Ei kasvutavoitta	7	60	34	-27 (-28)
Toimintansa lopettavat	0	23	77	-77 (-67)

Suhdannenäkymät seuraavan 12 kuukauden aikana kokoluokittain ja perustamisvuoden mukaan

	Paranevat %	Pysyvät ennallaan %	Heikkenevät %	Saldoluku (koko maa)
Kokoluokittain				
alle 5 henkilöä	15	53	32	-17 (-10)
5-9 henkilöä	16	44	40	-24 (-17)
10-19 henkilöä	19	50	31	-12 (-18)
20-49 henkilöä	10	41	49	-39 (-17)
yli 50 henkilöä	19	44	38	-19 (-30)

Liikevaihdon muutosodotukset, saldoluku

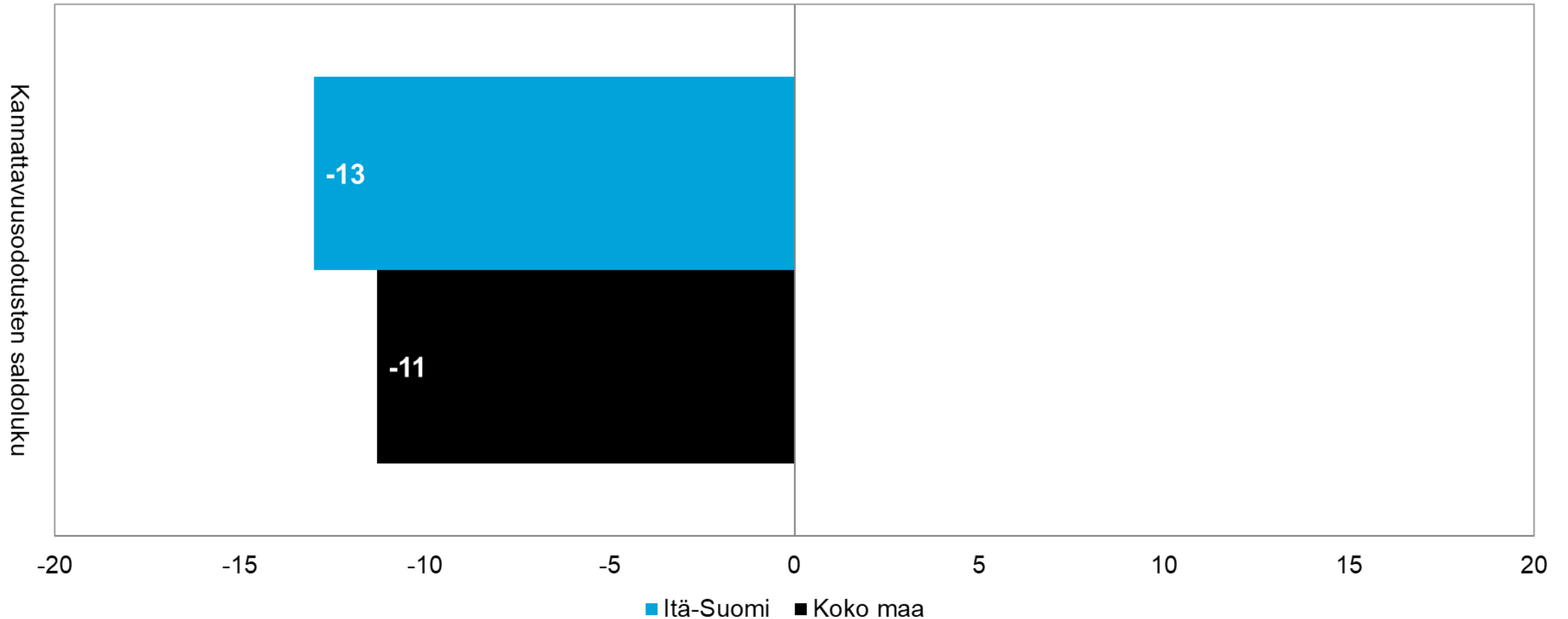

Odotukset liikevaihdon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	31	39	30	1
Teollisuus	25	44	31	-6
Rakentaminen	21	33	47	-26
Kauppa	29	36	35	-6
Palvelut	34	40	25	9

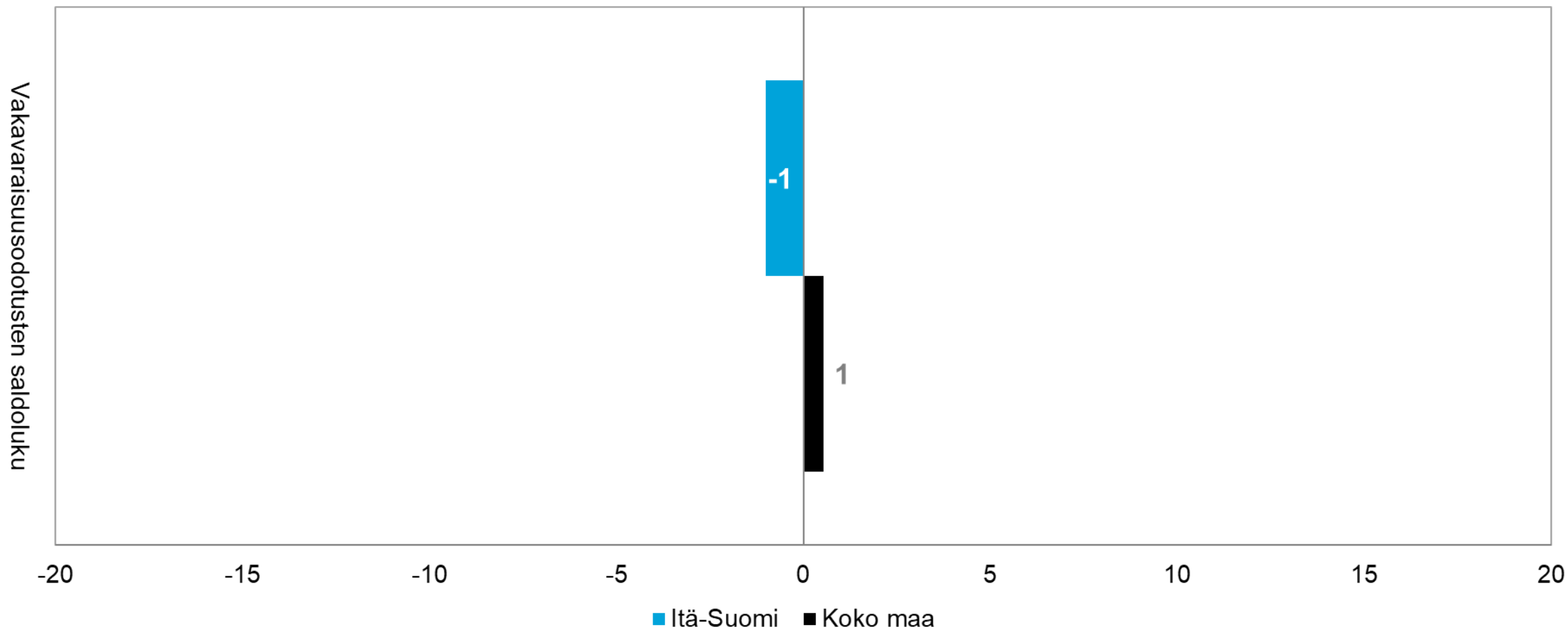
Kannattavuuden muutosodotukset, saldoluku

Odotukset kannattavuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	20	47	33	-13
Teollisuus	20	43	36	-16
Rakentaminen	9	52	39	-30
Kauppa	23	38	39	-16
Palvelut	21	49	30	-9

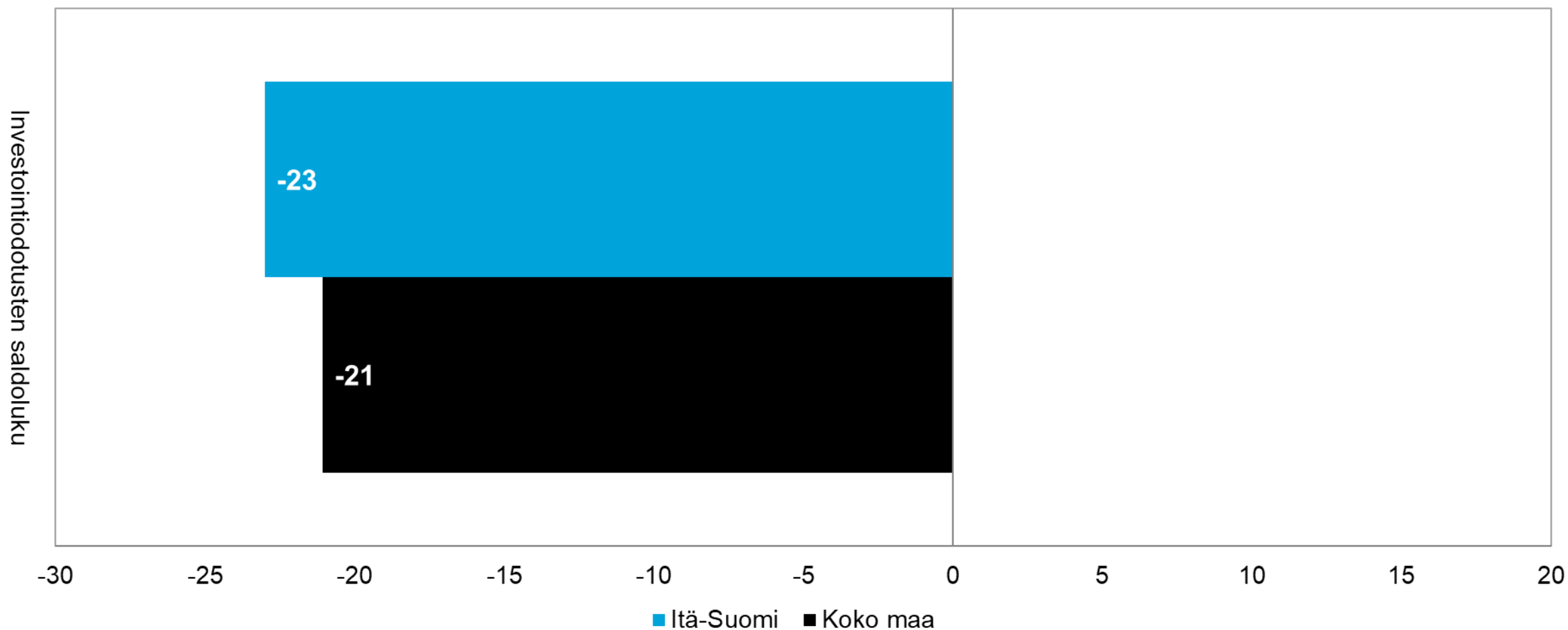
Vakavaraisuuden muutosodotukset, saldoluku

Odotukset vakavaraisuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	21	57	22	-1
Teollisuus	27	49	24	3
Rakentaminen	11	58	31	-20
Kauppa	23	49	28	-5
Palvelut	21	61	18	3

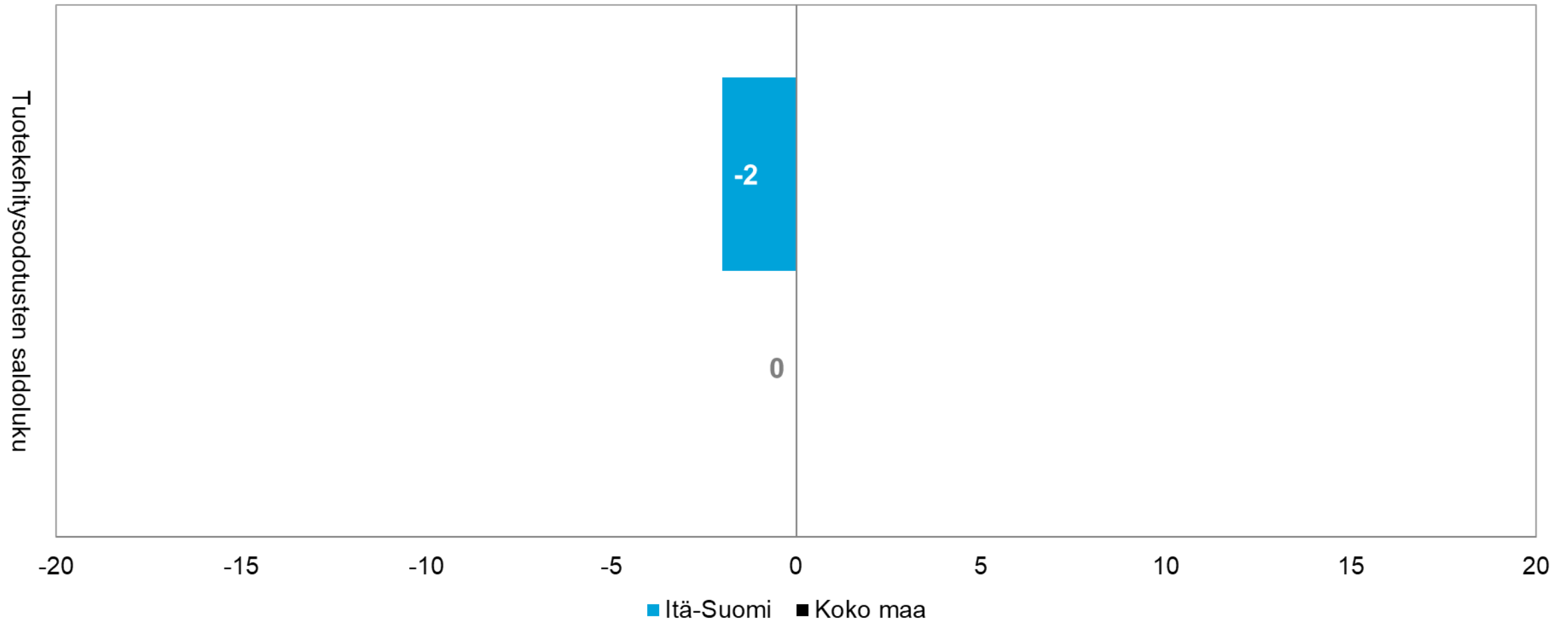
Investointien arvon muutosodotukset, saldoluku

Odotukset investointien arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	12	53	35	-23
Teollisuus	22	41	37	-15
Rakentaminen	3	41	56	-53
Kauppa	13	45	42	-29
Palvelut	12	60	28	-16

Innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutosodotukset, saldoluku

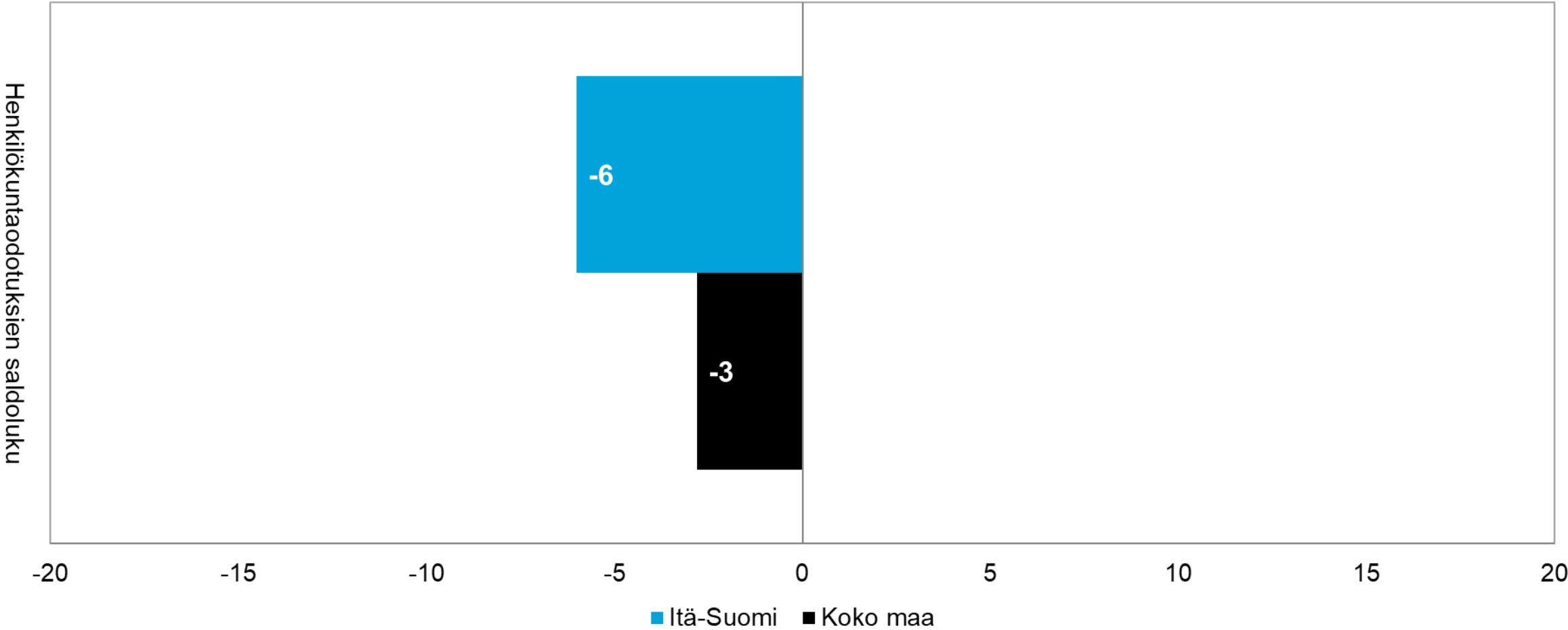

Odotukset innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	19	60	21	-2
Teollisuus	27	51	22	5
Rakentaminen	14	50	36	-22
Kauppa	16	60	24	-8
Palvelut	19	64	17	2

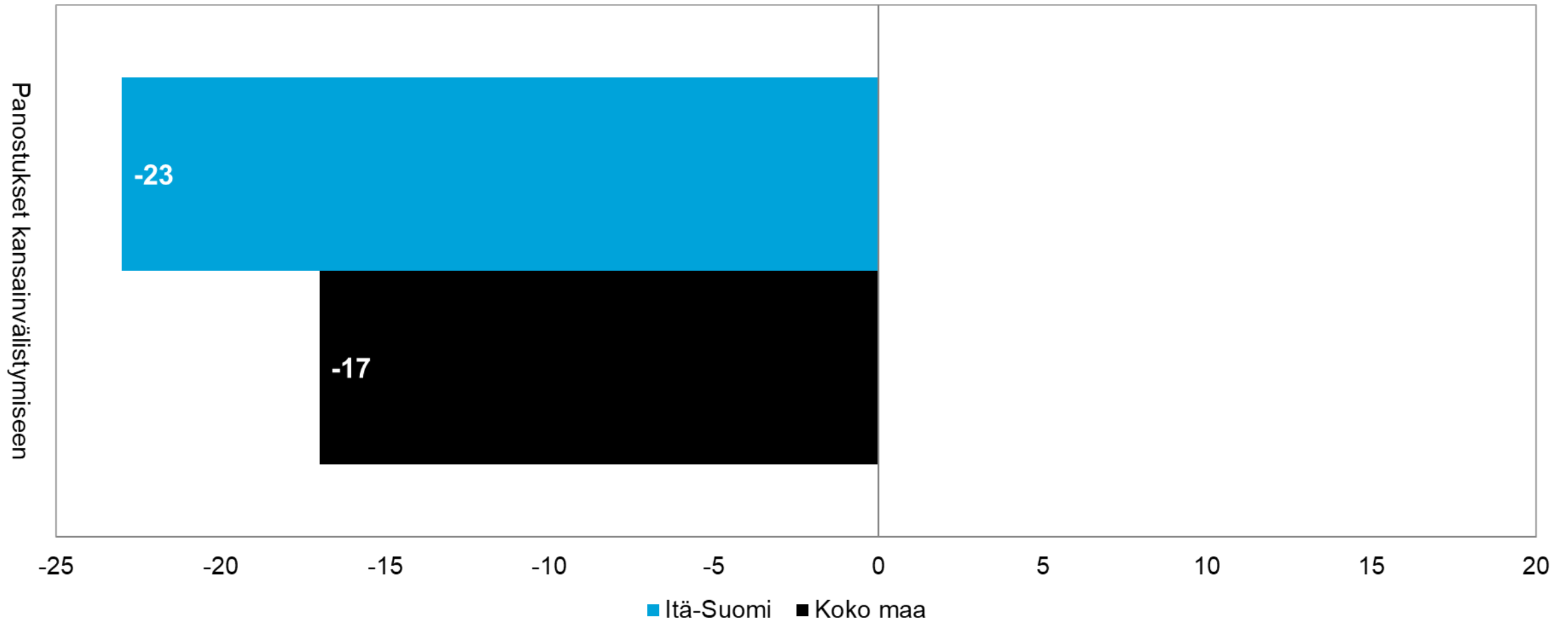
Henkilöstön määrän muutosodotukset, saldoluku

Odotukset henkilöstön määrän muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	8	78	14	-6
Teollisuus	4	69	27	-23
Rakentaminen	4	72	23	-19
Kauppa	8	76	16	-8
Palvelut	10	81	9	1

Panostukset kansainvälistymiseen seuraavan 12 kuukauden aikana, saldoluku

Panostukset kansainvälistymiseen seuraavan 12 kuukauden aikana

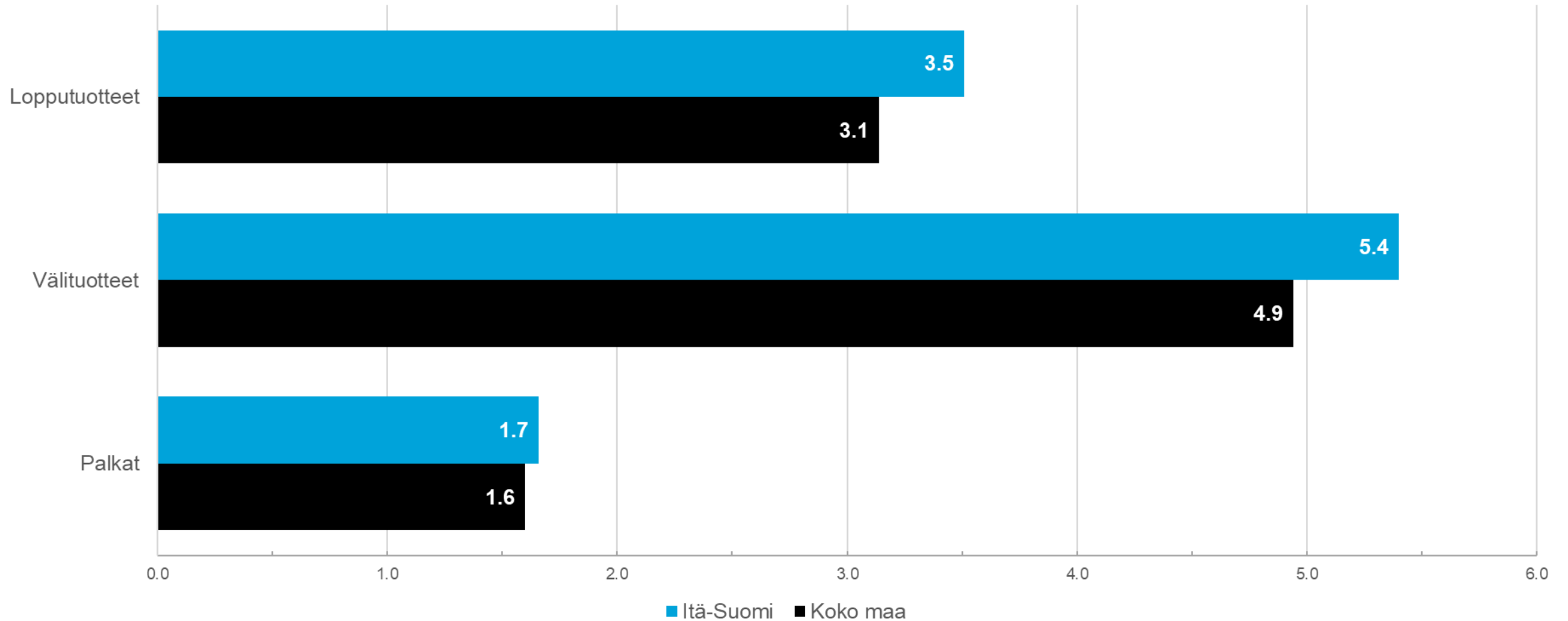
	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	7	63	30	-23
Teollisuus	21	50	29	-8
Rakentaminen	0	51	49	-49
Kauppa	3	64	33	-30
Palvelut	7	68	25	-18

Yritysten liiketoiminta ulkomailla, % pk-yrityksistä

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla	18	39	5	25	14
Viennin tai liiketoiminnan muodot yrityksillä, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla */					
Suoraa tavaroiden vientiä	54	80	50	86	23
Suoraa palveluiden vientiä	41	20	0	9	73
Lisensointi- tai franchising-toimintaa	5	3	0	5	6
Palkka- tai sopimusvalmistusta	7	7	0	5	8
Ulkomainen yhteisyritys tai tytäryritys	9	7	50	9	6
Muu	4	3	0	0	6

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Hintaodotukset, hintojen muutos-%

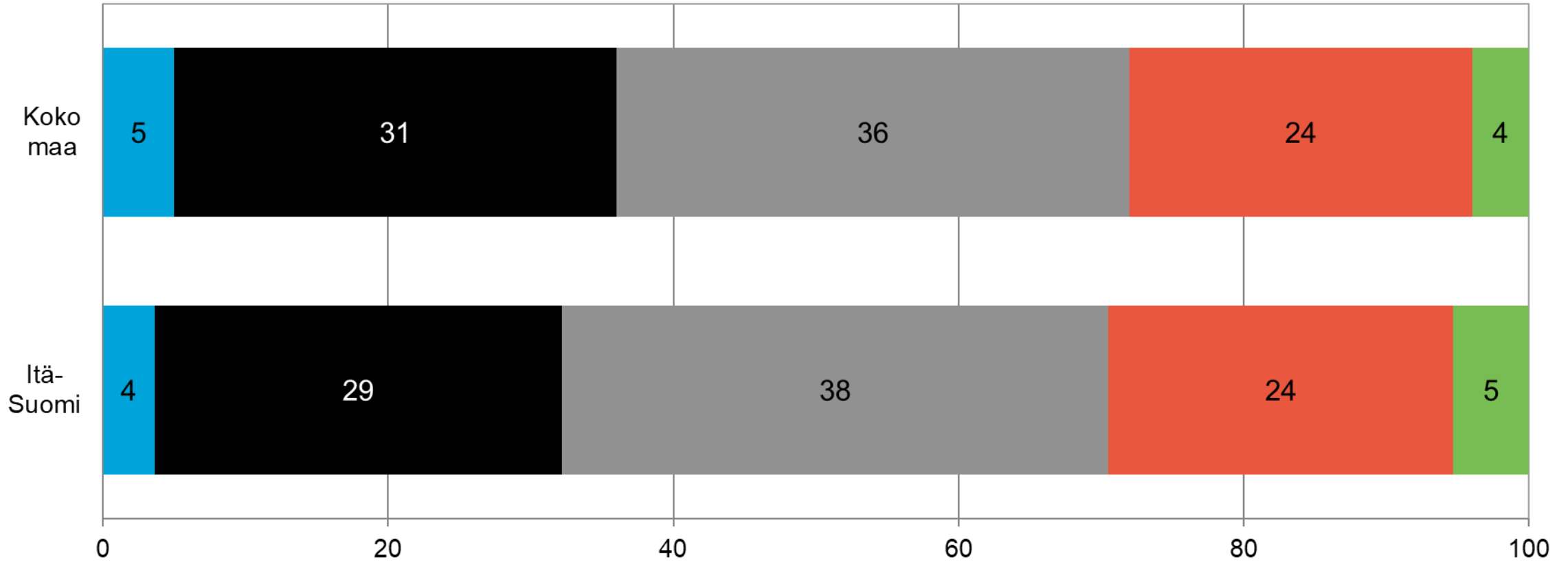
Odotukset hintojen muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Lopputuotteet	Välituotteet	Palkat
Kaikki yritykset	3.5	5.4	1.7
Teollisuus	2.0	3.8	0.5
Rakentaminen	2.4	4.2	-0.4
Kauppa	3.5	5.8	0.6
Palvelut	4.0	5.8	2.6

Kehittyminen ja toimintaympäristö

Kasvuhakuisuus, % pk-yrityksistä

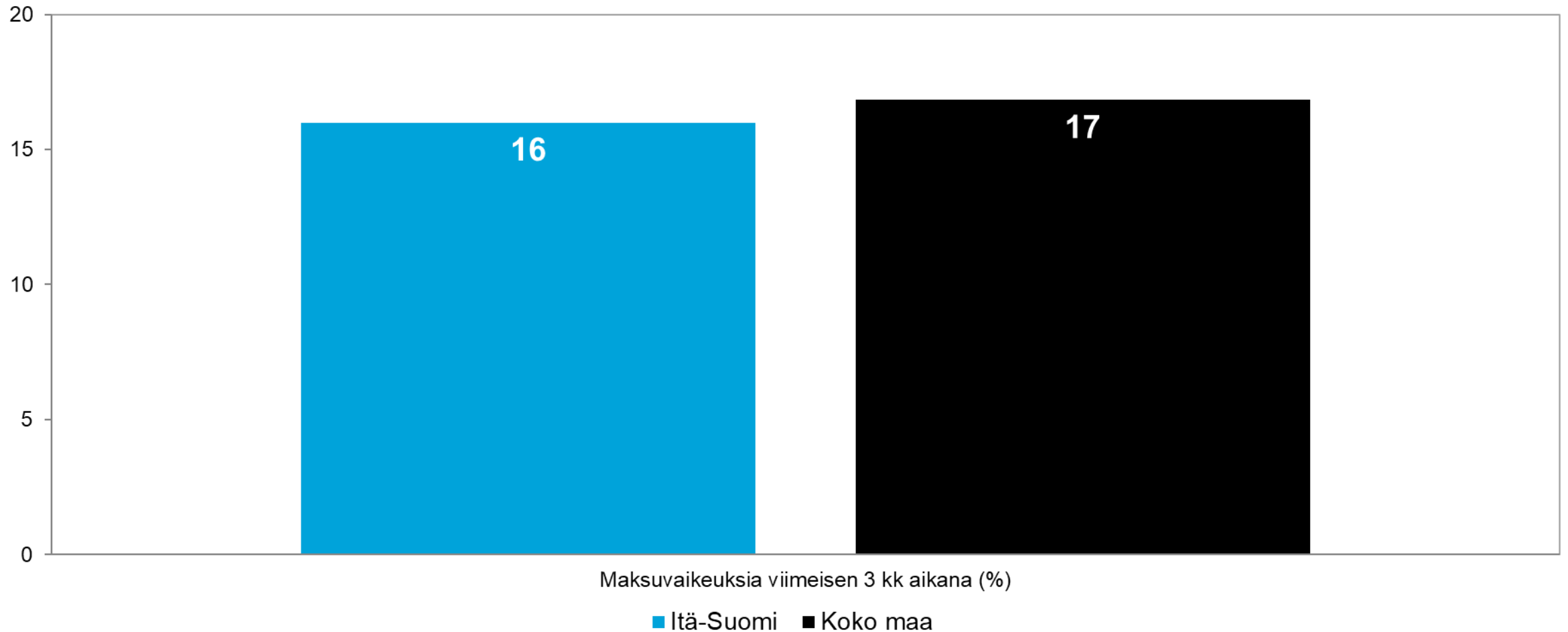

■ Voimakkaasti kasvuhakuinen ■ Kasvaa mahdollisuuksien mukaan ■ Säilyttää asemat ■ Ei kasvatavoitetta ■ Toiminta loppuu vuoden aikana

Yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitetta	Toimintansa lopettavat
Kaikki yritykset	4	29	38	24	5
Toimialoittain					
Teollisuus	5	42	33	16	5
Rakentaminen	1	17	38	39	6
Kauppa	2	34	47	12	5
Palvelut	4	27	37	26	5
Kokoluokittain					
1 henkilö	3	17	35	37	7
2-4 henkilöä	3	32	37	21	7
5-9 henkilöä	3	30	49	16	2
10-19 henkilöä	6	44	43	6	1
20-49 henkilöä	8	46	36	10	0
yli 50 henkilöä	0	50	44	6	0

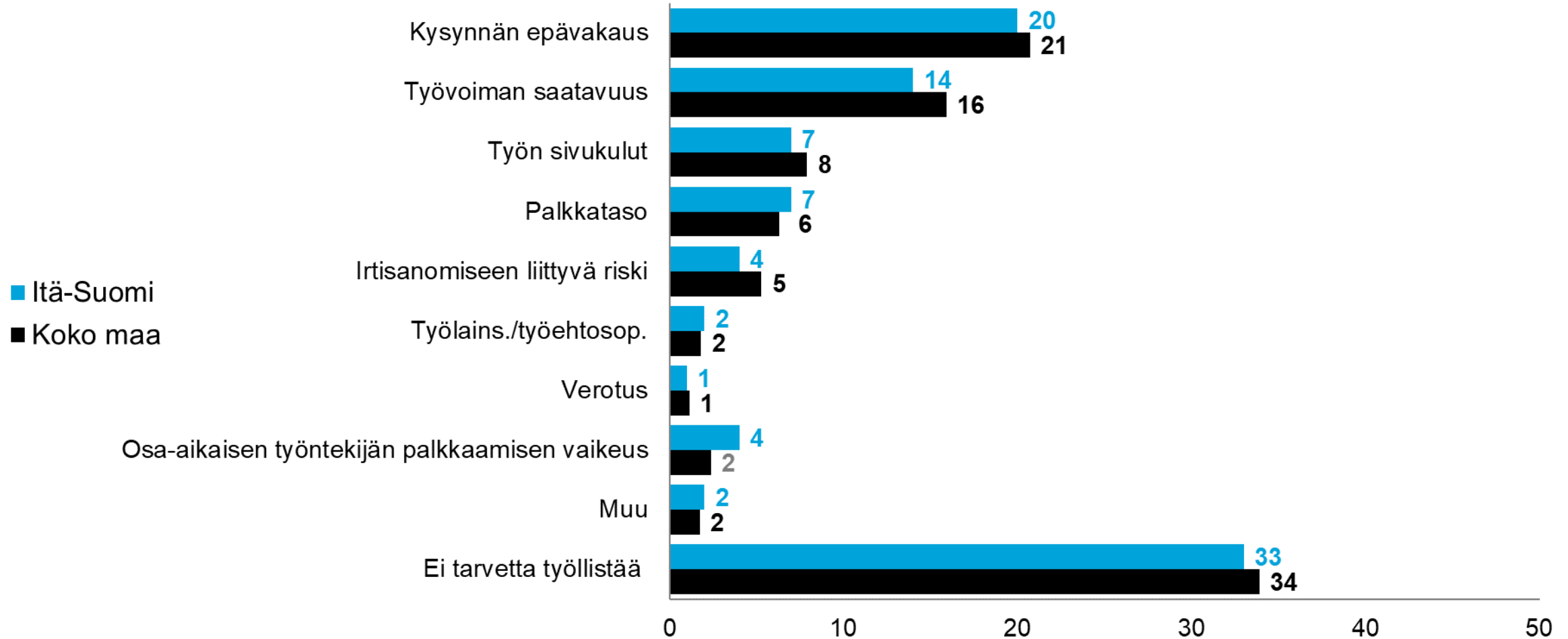
Pk-yritysten omat maksuvaikeudet viimeisen 3 kuukauden aikana, %

Pk-yritysten omat maksuvaikeudet, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	16	17	14	27	14
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintaansa lopettavat
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	17	15	21	10	19
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5-9 henkilöä	10-19 henkilöä	20-49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Yrityksellä maksuvaikeuksia viim. 3 kk aikana	16	20	16	13	6

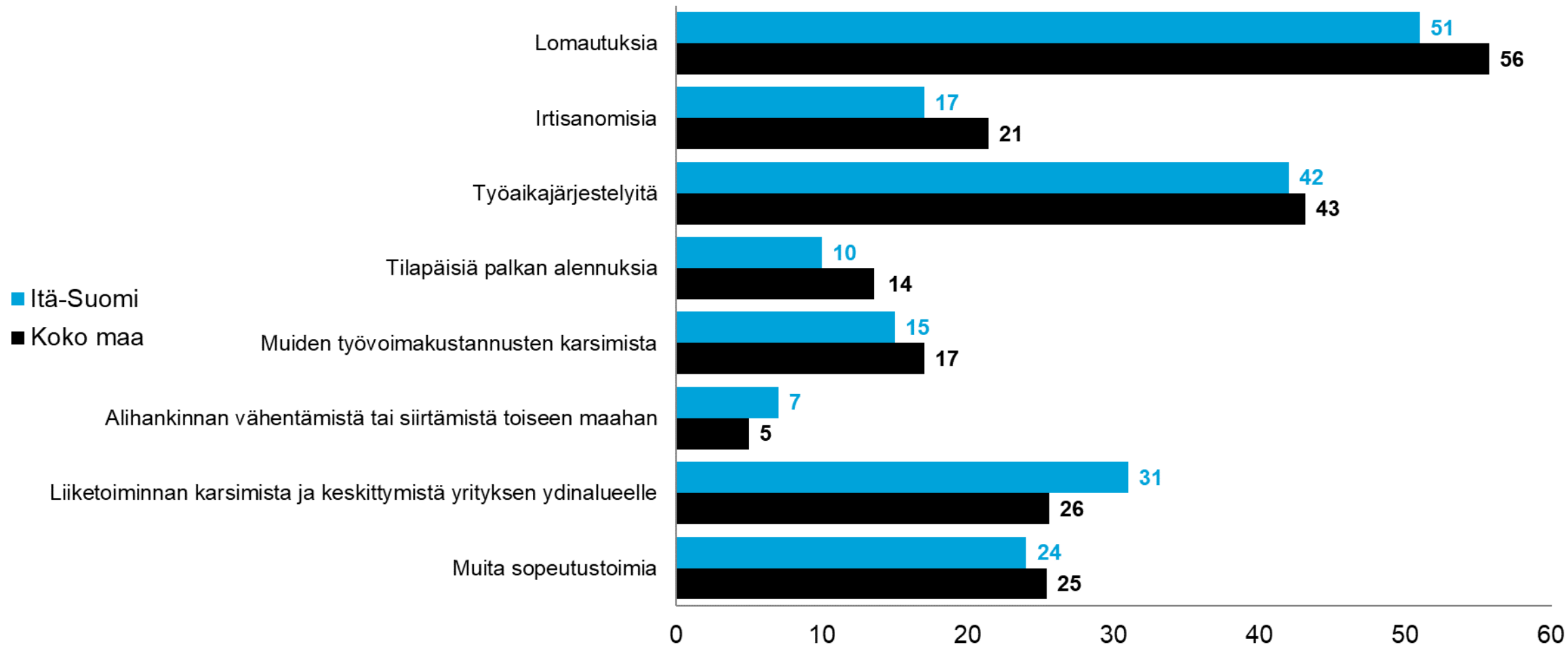
Työllistämisen pahin este, % pk-yrityksistä

Pk-yritysten työllistämisen pahin este, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Ei tarvetta työllistää	36	29	31	32	40
Pahin este niissä yrityksissä, joissa tarvetta työllistää					
Kysynnän riittämättömyys tai epävakaus	20	31	30	22	15
Palkkataso	7	10	3	5	8
Työn sivukulut	7	6	9	12	6
Irtisanomiseen liittyvä riski	4	1	10	7	3
Muu lainsäädäntö tai työehtosopimus	2	1	2	5	2
Työvoiman saatavuus	14	10	12	9	16
Verotus	1	1	0	2	2
Osa-aikaisen työntekijän palkkaamisen vaikeus	4	1	3	2	4
Muu	2	3	0	2	2

Pk-yritysten suunnittelemat sopeuttamistoimet, % pk-yrityksistä, jotka suunnittelevat tekevänsä toimia */

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Pk-yritysten suunnittelemat sopeuttamistoimet toimialoittain, % */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Suunnittelemassa sopeuttamistoimia	26	40	36	39	18
Sopeuttamistoimet yrityksissä, jotka ovat suunnittelemassa					
Lomautukset	51	71	75	42	40
Irtisanomiset	17	18	28	17	11
Työaikajärjestelyt	42	50	33	48	39
Tilapäiset palkan alennukset	10	3	6	15	11
Muiden työvoimakustannusten karsiminen	15	12	3	25	15
Alihankinnan vähentäminen tai siirtäminen	7	12	3	0	11
Liiketoiminnan karsiminen ja keskittyminen ydinalueelle	31	26	19	38	33
Muut	24	21	19	15	33

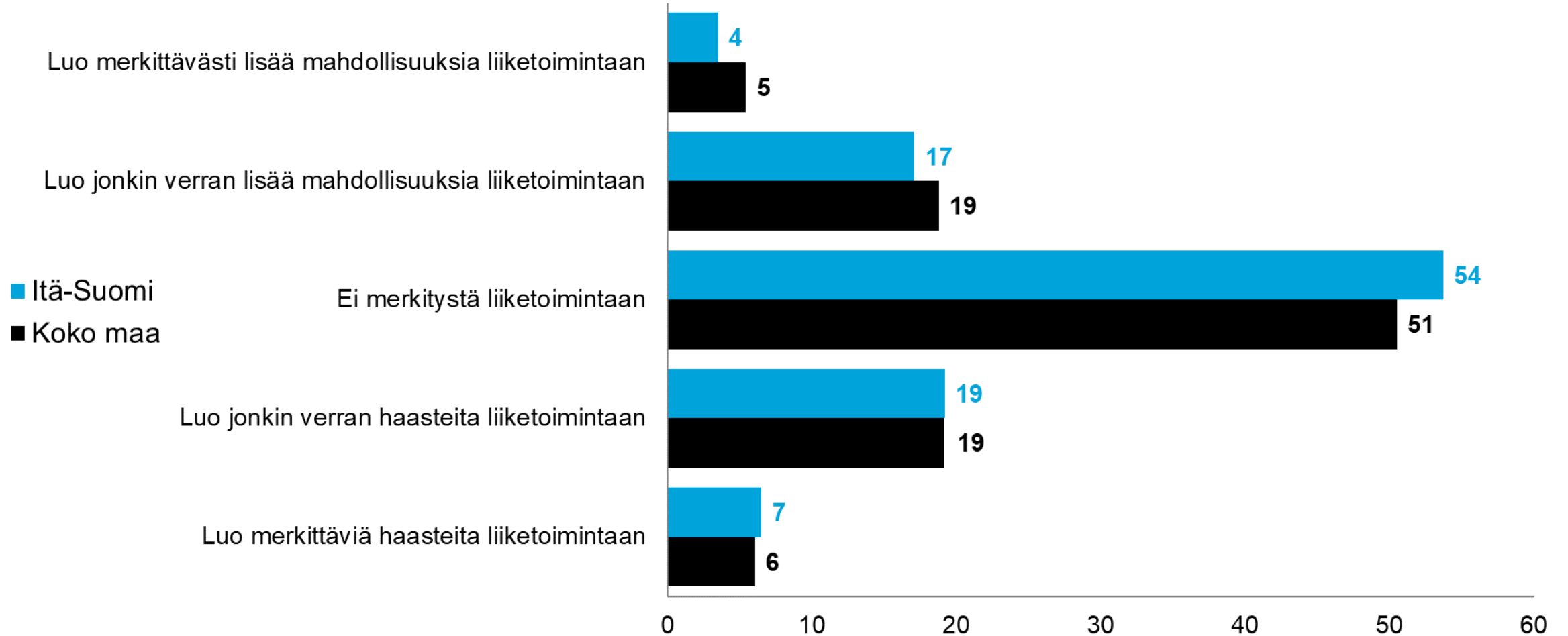
*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Pk-yritysten suunnittelemat sopeuttamistoimet kokoluokittain, % */

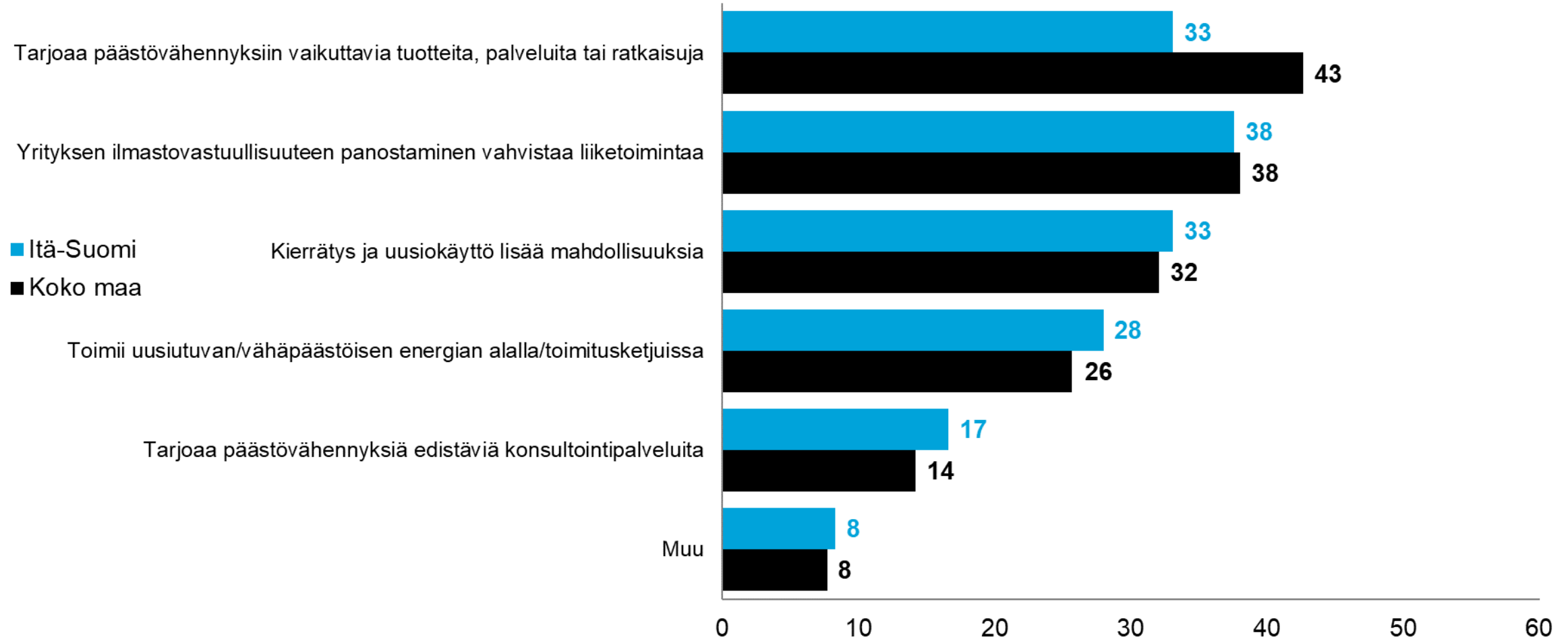
	alle 5 henkilöä	5-9 henkilöä	10-19 henkilöä	20-49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Suunnittelemassa sopeuttamistoimia	21	39	32	36	63
Sopeuttamistoimet yrityksissä, jotka ovat suunnittelemassa					
Lomautukset	26	71	73	71	90
Irtisanomiset	9	20	32	21	30
Työaikajärjestelyt	33	51	41	64	30
Tilapäiset palkan alennukset	17	7	0	0	10
Muiden työvoimakustannusten karsiminen	12	20	14	21	20
Alihankinnan vähentäminen tai siirtäminen	7	4	14	21	10
Liiketoiminnan karsiminen ja keskittyminen ydinalueelle	38	20	36	21	20
Muut	32	20	14	29	20

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

Ilmastonmuutoksen hillitsemistoimien vaikutukset yrityksiin, %

Yritysten mahdollisuudet ilmastonmuutoksen hillitsemisessä %, */

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

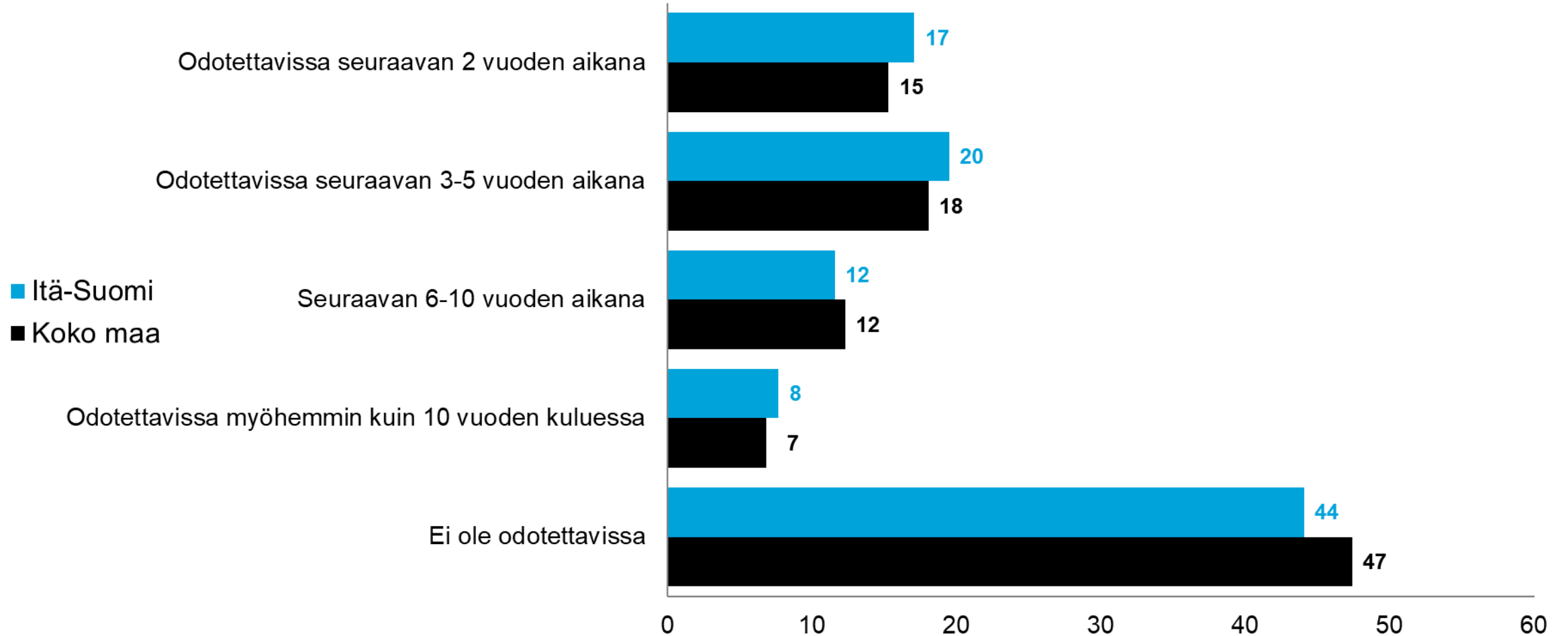
Ilmastomuutoksen hillitsemistoimien vaikutukset yrityksiin kasvuhakuisuuden mukaan, %

	Kaikki yritykset	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintaansa lopettavat
Luo merkittävästi lisää mahdollisuuksia liiketoimintaan	3	18	4	4	1	0
Luo jonkin verran lisää mahdollisuuksia liiketoimintaan	17	32	24	15	13	10
Ei merkitystä liiketoimintaan	54	39	47	50	69	55
Luo jonkin verran haasteita liiketoimintaan	19	11	20	24	12	21
Luo merkittäviä haasteita liiketoimintaan	6	0	5	7	6	14

Yrityksen liiketoiminnan ilmastovaikutuksien kartoittaminen, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä	22	24	11	27	22
Ei	78	76	89	73	78

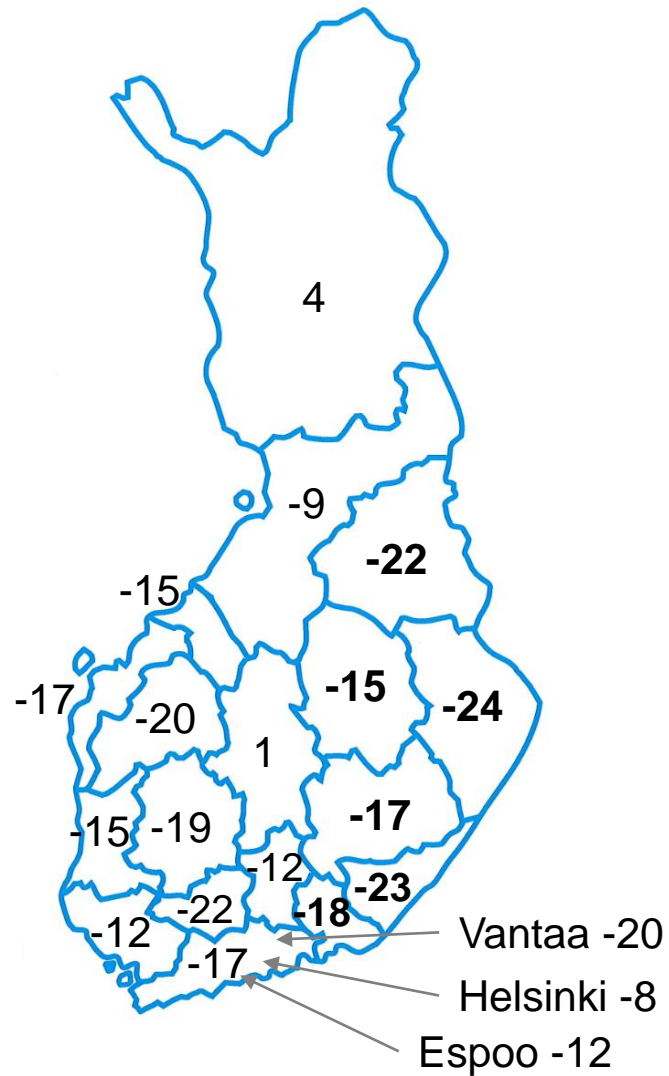
Pk-yritysten suunnittelemat omistajanvaihdokset, %

Yhteenveto alueellisista tuloksista

Suhdannenäkymät alueittain

Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan 12 kuukauden aikana

	Yleiset suhdannenäkymät	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Vientiyritysten odotukset viennin arvosta
Espoo	-12	7	3	-20	12
Etelä-Karjala	-23	-2	-7	-20	33
Etelä-Pohjanmaa	-20	-6	-9	-30	8
Etelä-Savo	-17	4	-4	-31	65
Helsinki	-8	15	-1	-17	22
Häme	-22	-3	-9	-16	-9
Kainuu	-22	-21	-10	-15	50
Keski-Pohjanmaa	-15	6	-9	-20	38
Keski-Suomi	1	7	-1	-18	43
Kymenlaakso	-18	-1	-10	-27	18
Lappi	4	15	0	-18	31
Pirkanmaa	-19	-1	-1	-23	14
Pohjois-Karjala	-24	-6	-11	-30	27
Pohjois-Pohjanmaa	-9	13	3	-18	16
Päijät-Häme	-12	3	-5	-24	6
Rannikko-Pohjanmaa	-17	-15	3	-22	0
Satakunta	-15	-3	-6	-24	11
Pohjois-Savo	-15	14	-2	-20	-16
Uusimaa	-17	2	-2	-22	23
Vantaa	-20	6	-6	-25	7
Varsinais-Suomi	-12	2	0	-18	26
Koko maa	-14	4	-3	-21	21

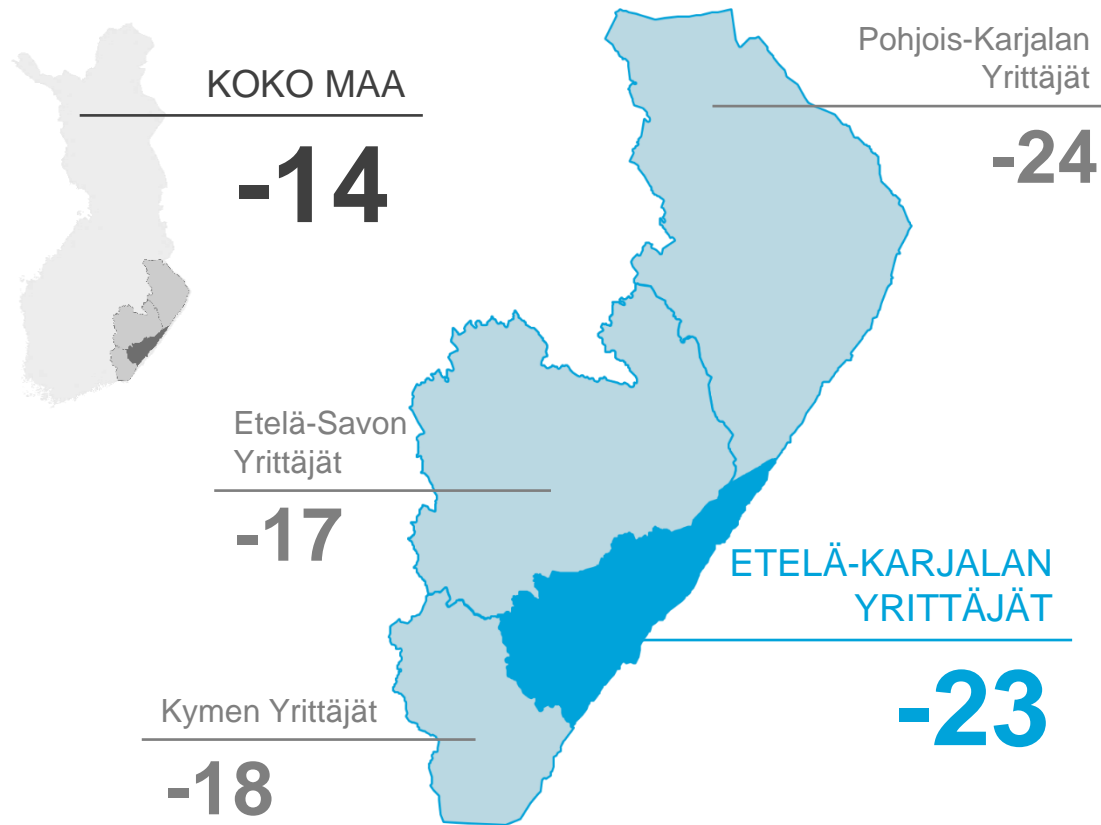
Suhdannäkymät osatekijöittäin seuraavan 12 kuukauden aikana

	Tuontiyritysten odotukset tuonnin arvosta	Tuotantokustannukset	Kannattavuus	Vakavaraisuus	Innovaatiot ja tuotteiden kehitys
Espoo	34	41	-11	2	5
Etelä-Karjala	14	53	-16	-7	-7
Etelä-Pohjanmaa	3	44	-16	-5	-6
Etelä-Savo	44	47	-15	2	0
Helsinki	14	41	-1	6	2
Häme	6	48	-19	-3	-2
Kainuu	25	49	-23	-4	-5
Keski-Pohjanmaa	-4	37	-7	1	8
Keski-Suomi	3	47	-6	7	0
Kymenlaakso	6	44	-15	-8	-7
Lappi	16	45	1	11	-1
Pirkanmaa	-6	48	-19	-2	-1
Pohjois-Karjala	0	44	-17	0	-5
Pohjois-Pohjanmaa	23	45	-5	6	1
Päijät-Häme	16	51	-7	0	7
Rannikko-Pohjanmaa	-14	53	-21	-2	2
Satakunta	-24	43	-13	-3	-5
Pohjois-Savo	-8	47	-11	-5	-3
Uusimaa	3	46	-17	-4	1
Vantaa	9	41	-13	4	-4
Varsinais-Suomi	16	45	-13	-1	2
Koko maa	8	45	-11	1	0

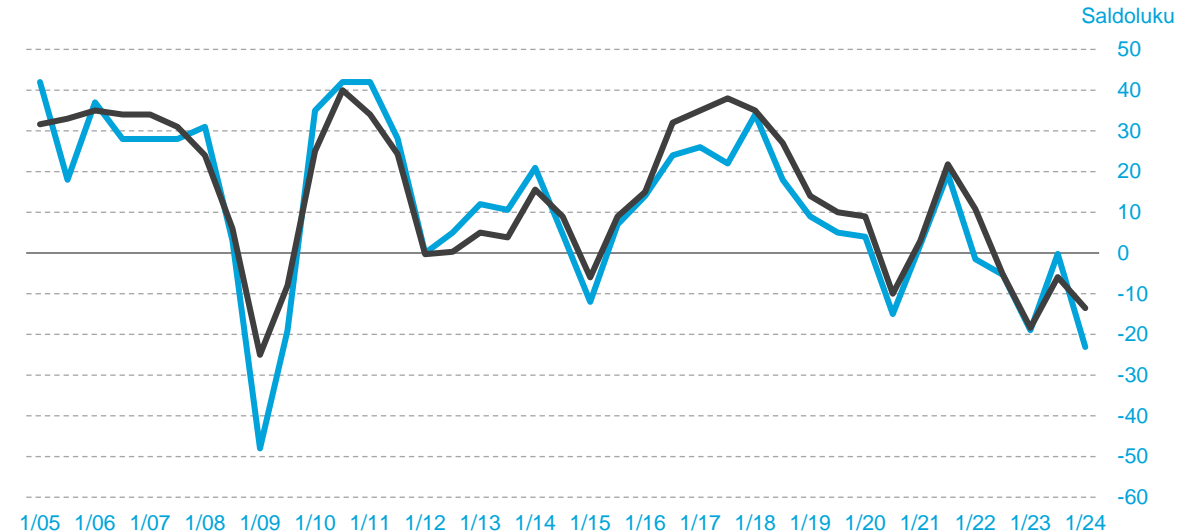
ETELÄ-KARJALAN SUHDANNENÄKYMÄT

Etelä-Karjalan Yrittäjät | Lähialueet | Koko maa

Yleinen suhdannenäkymä (Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–1/2024

Huomioita tuloksista

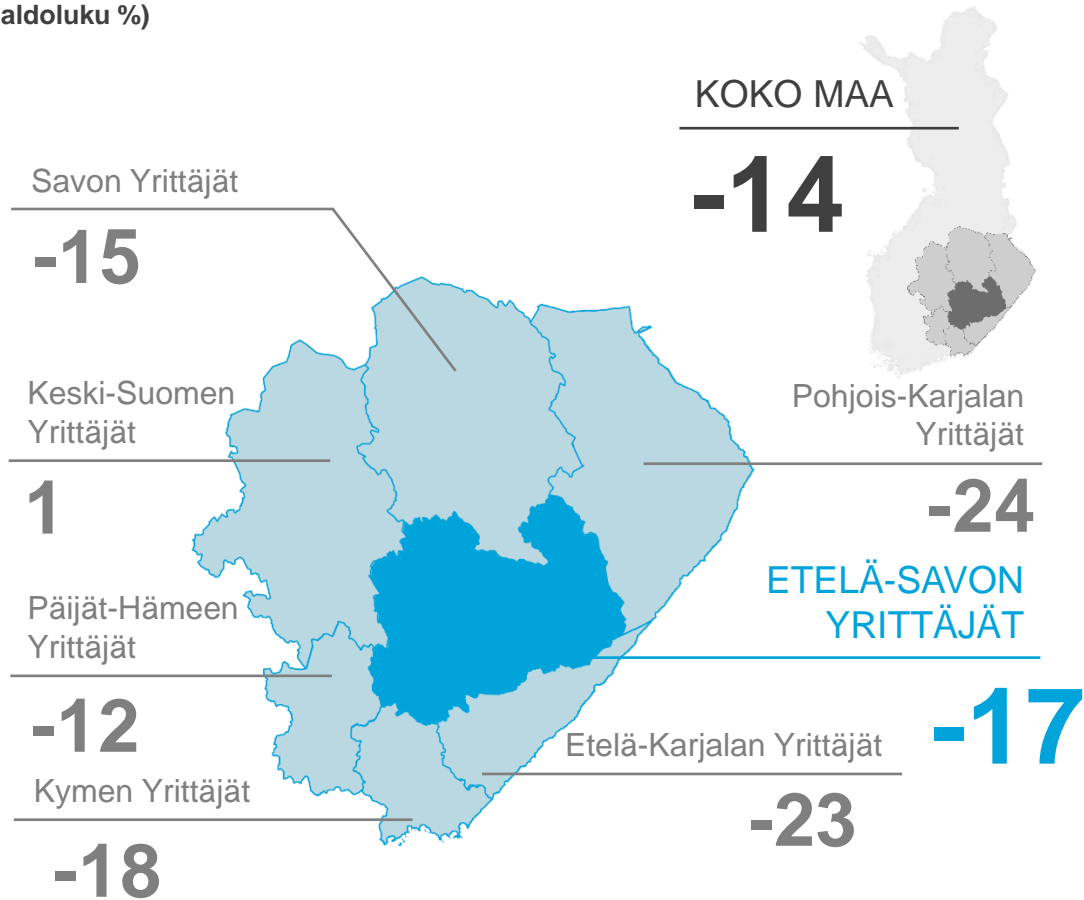
Etelä-Karjalan yrittäjien suhdannenäkymä on heikempi kuin koko maassa ja lähialueilla keskimäärin. Suhdannenäkymä on heikempi ainoastaan Pohjois-Karjalassa. Myös työllisyyden, liikevaihdon ja kannattavuuden kehitys on keskimäärin heikompaa kuin koko maassa tai lähialueilla pois lukien Pohjois-Karjala, jossa näkymät ovat vieläkin heikompia.

ETELÄ-SAVON SUHDANNENÄKYMÄT

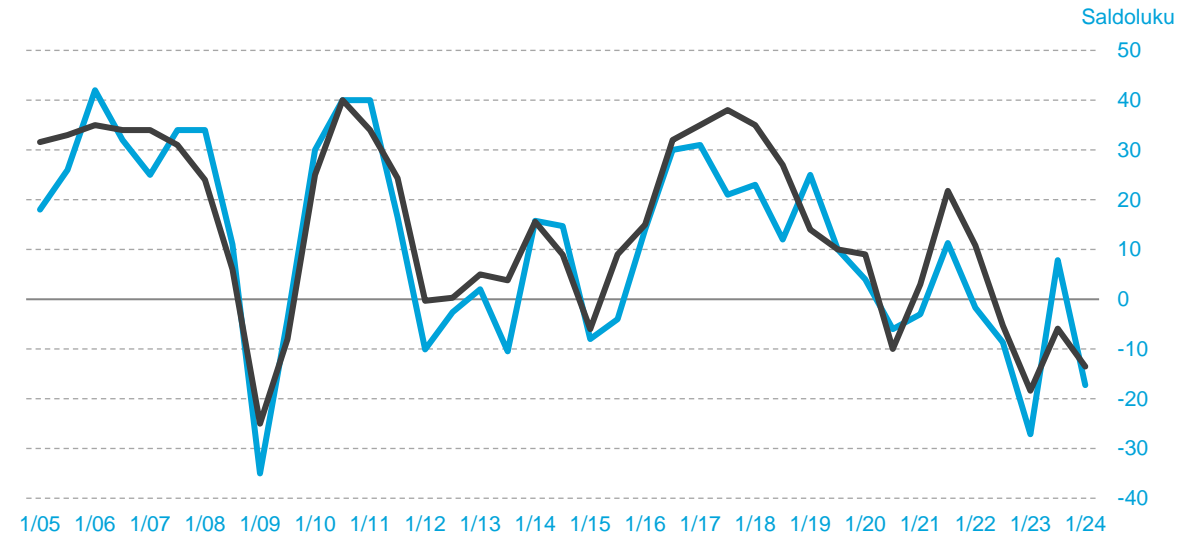
Etelä-Savon Yrittäjät | Lähialueet | Koko maa

Yleinen suhdannenäkymä

(Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–1/2024

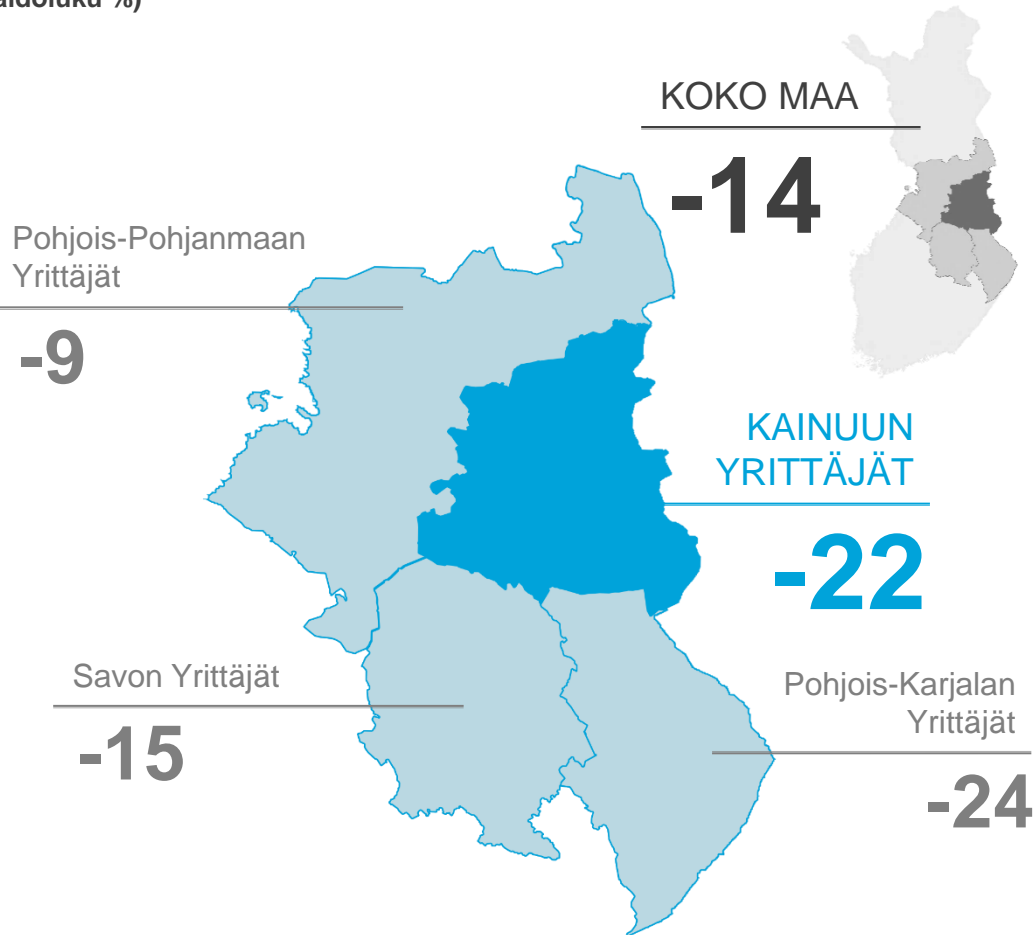
Huomioita tuloksista

Etelä-Savon yrittäjien yleiset suhdannenäkymät ovat heikkomat kuin koko maassa keskimäärin. Myös arviot työllisyyden, kannattavuuden ja investointien kehityksestä jäävät koko maan tasosta.

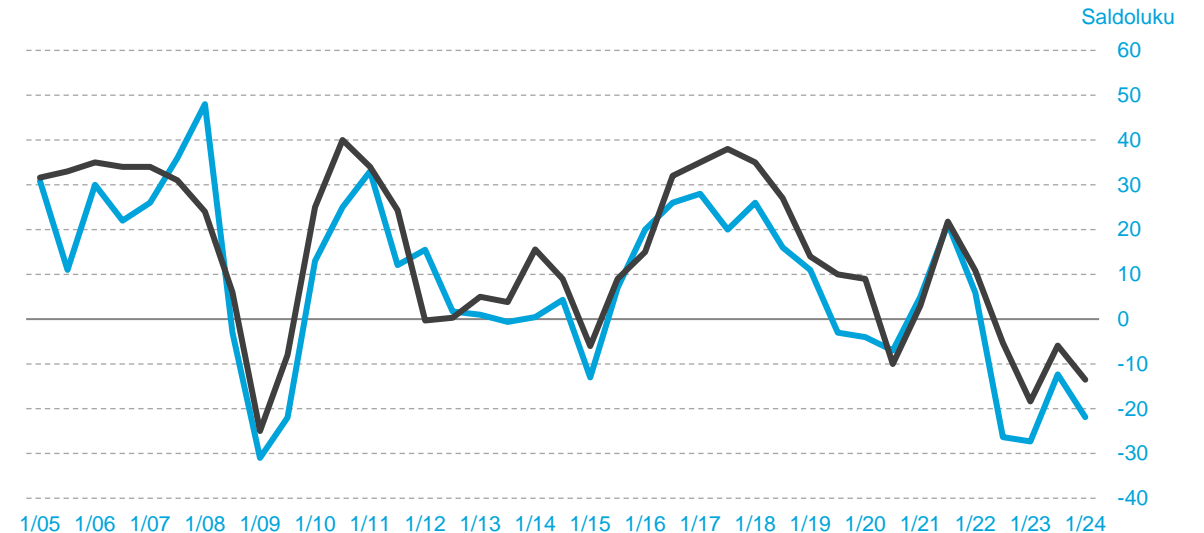
KAINUUN SUHDANNENÄKYMÄT

Kainuun Yrittäjät | Lähialueet | Koko maa

Yleinen suhdannenäkymä (Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–1/2024

Huomioita tuloksista

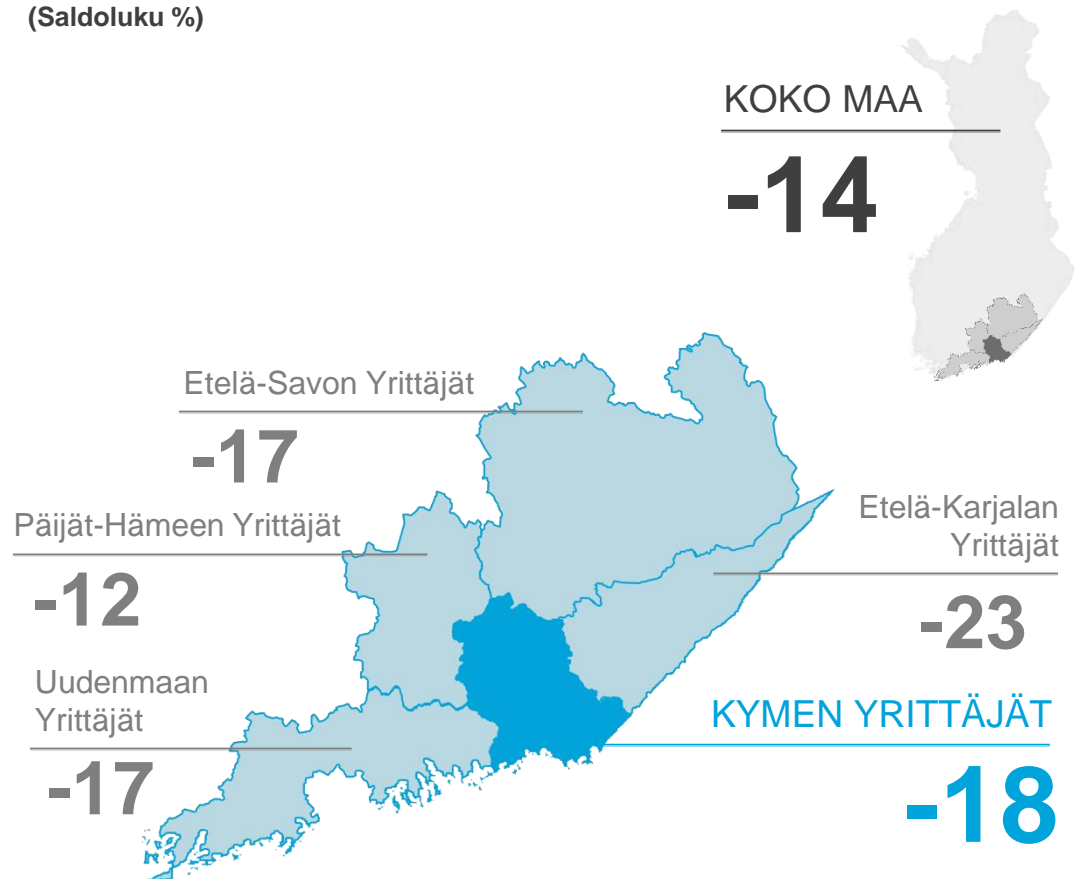
Kainuun pk-yrittäjien yleinen suhdannenäkymä ja arviot työllisyyden, liikevaihdon, kannattavuuden sekä innovaatioiden kehityksestä alittavat koko maan tason. Investointien arvon kehitys on hieman parempaa kuin koko maassa.

KYMENLAAKSON SUHDANNENÄKYMÄT

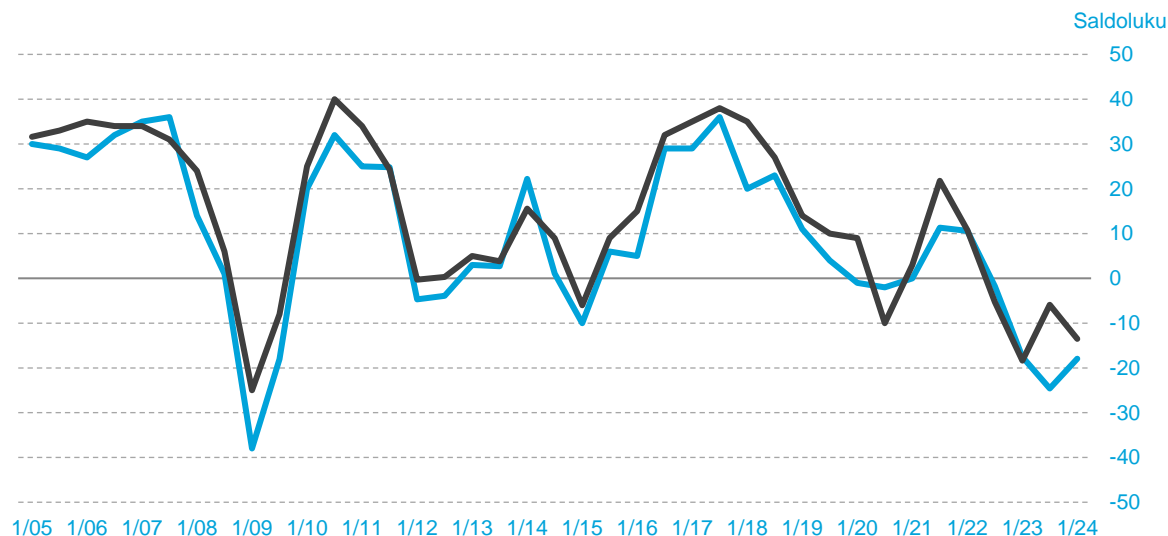
Kymen Yrittäjät | Lähialueet | Koko maa

Yleinen suhdannenäkymä

(Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–1/2024

Huomioita tuloksista

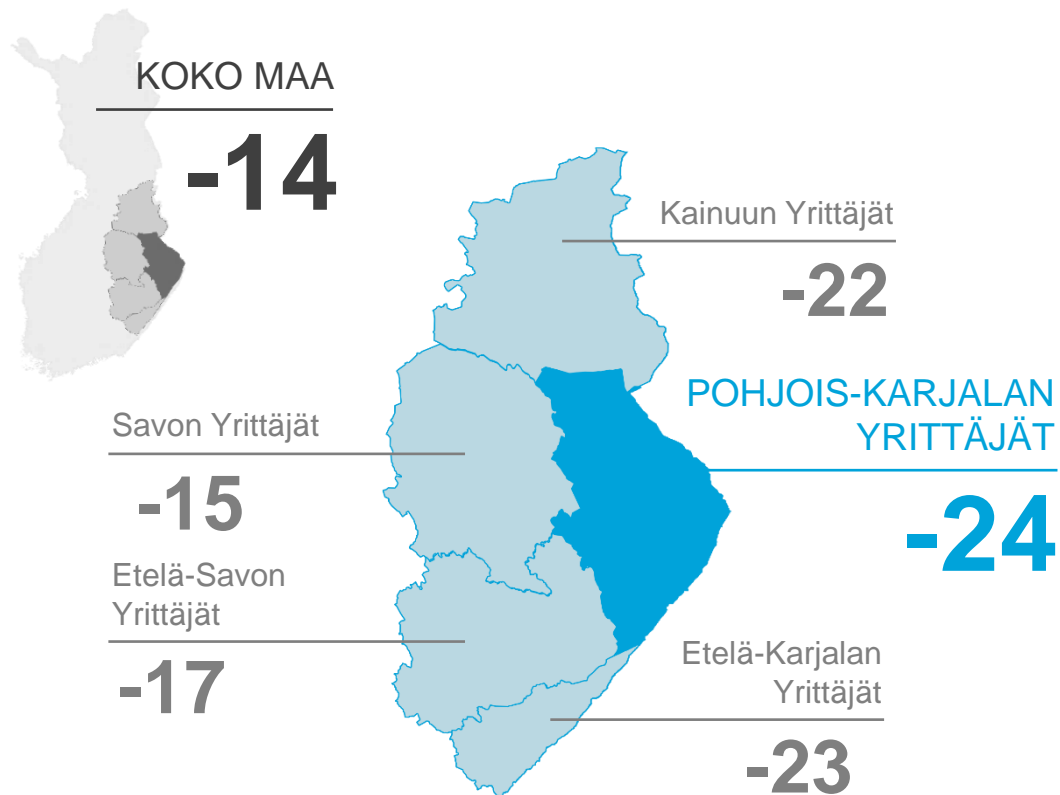
Kymen pk-yrittäjien yleinen suhdannenäkymä on hieman heikompi kuin valtakunnallinen keskiarvo. Arviot työllisyyden, liikevaihdon, kannattavuuden ja investointien arvon kehityksestä jäävät myös koko maan keskiarvosta.

POHJOIS-KARJALAN SUHDANNENÄKYMÄT

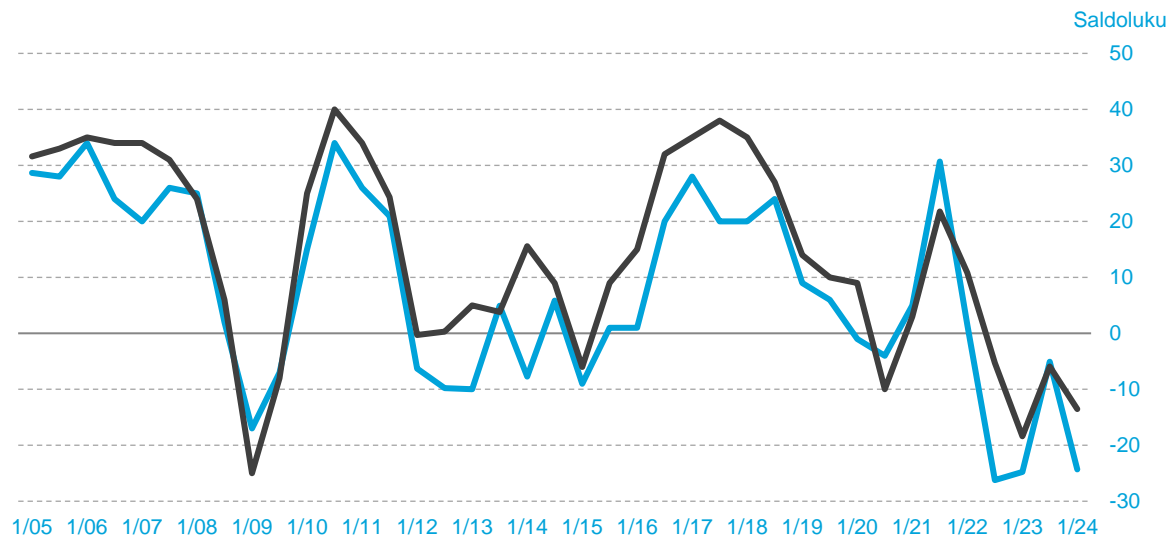
Pohjois-Karjalan Yrittäjät | Lähialueet | Koko maa

Yleinen suhdannenäkymä

(Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–1/2024

Huomioita tuloksista

Pohjois-Karjalan pk-yrittäjien yleiset suhdannenäkymät ovat valtakunnallista ja lähialueiden keskiarvoja heikkomat. Myös työllisyyden ja yritysten kannattavuuden kehitys on koko maata ja lähes kaikkia lähialueita heikompaa. Poikkeuksena ainoastaan Kainuu, jossa paikallisten yrittäjien näkemys on vieläkin pessimistisempi.

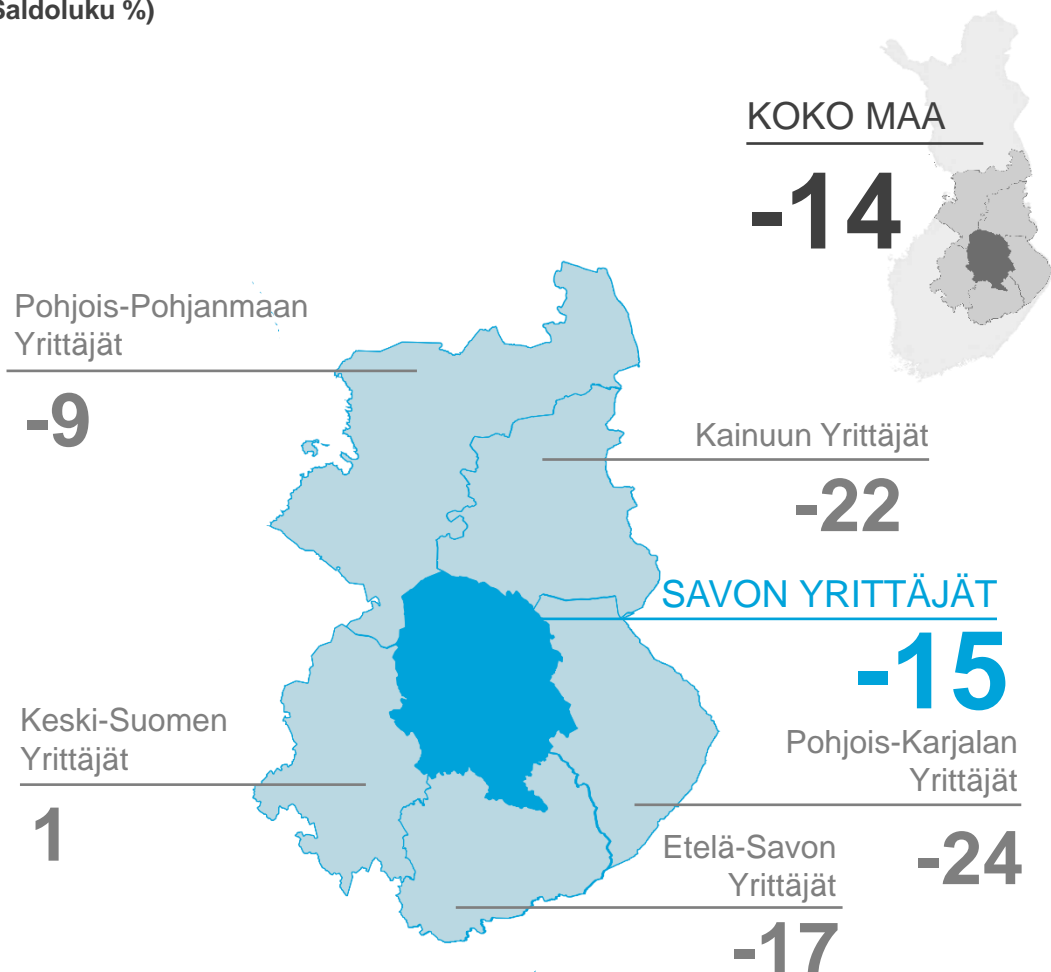

POHJOIS-SAVON SUHDANNENÄKYMÄT

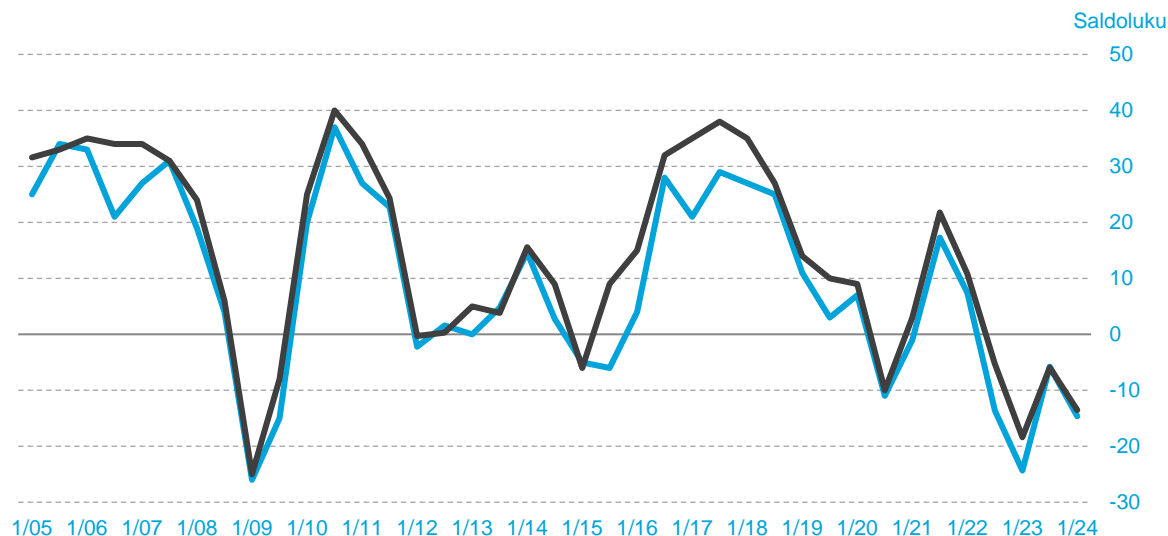
Savon Yrittäjät | Lähialueet | Koko maa

Yleinen suhdannenäkymä

(Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–1/2024

Huomioita tuloksista

Savon alueen pk-yrittäjien yleiset suhdannenäkymät jäävät hieman koko maan keskiarvoa heikommiksi. Toisaalta Savon yrittäjien alueen yritysten työllisyys ja liikevaihdon kehitys ovat koko maata paremmalla tasolla.

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA